

STANOVISKO SDRUŽENÍ AZYLOVÝCH DOMŮ v ČR K AKTUÁLNÍ SITUACI V OBLASTI VÝPLATY DOPLATKU NA BYDLENÍ

Novela zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi přinesla mimo jiné dvě nové podmínky pro výplatu doplatku na bydlení. Osoba v hmotné nouzi bydlící v ubytovně může doplatek na bydlení získat, pokud ubytovací zařízení naplní požadavky zákona o ochraně veřejného zdraví, a vydá-li s poskytováním doplatku na bydlení souhlas obec, na jejímž území se ubytovací zařízení nachází. Na základě veřejně dostupných informací z posledních týdnů, i ze zkušeností z terénu, je zřejmé, že část obcí souhlas s doplatkem na bydlení neudělí. V některých případech takto rozhodne selektivně, v některých obcích plošně. Určitá část obcí deklaruje, že neposkytne vyjádření žádné.

V lokalitách, v nichž dojde k zamítnutí nebo k nečinnosti ze strany obce ve vztahu k žádostem vysokého počtu obyvatel ubytoven, lze předpokládat zhoršení sociální situace v souvislosti se ztrátou bydlení a možným nárůstem bezdomovectví, případně s vynucenou změnou bydliště, doprovázenou zpřetrháním sociálních vazeb a podpůrných sítí, přerušením aktivit vedoucích k sociálnímu začleňování (rekvalifikace, sociální práce), změnou zaměstnání či místa školní docházky dětí a zvýšenými náklady na stěhování. K těmto osobám jsou podle citovaného právního předpisu směřována opatření sociální práce. Veřejná ochránkyně práv i Generální ředitelství Úřadu práce uvádí, že obce mají mít na svém území zajištěny kapacity sociálních služeb pro řešení této situace.

Sdružení azylových domů upozorňuje na fakt, že plánování kapacit sociálních služeb nezohledňuje mimořádné události takového rozsahu a nevytváří rezervu, kterou by mohly osoby opouštějící ubytovny využít. Některé obce např. azylovými domy vůbec nedisponují, a přesto vydají plošně negativní stanoviska. Sdružení azylových domů považuje za důležité informovat, že kapacity azylových domů byly i před novelou zákona o pomoci v hmotné nouzi zpravidla naplněny. Upozorňuje rovněž na to, že možnost krýt náklady na bydlení přechodně z dávek mimořádné okamžité pomoci překlene letní měsíce, a obyvatelé ubytoven tak mohou zůstat bez přístřeší právě v období zhoršujících se klimatických podmínek. Může se to dotknout i rodin s dětmi, pro které jsou místa v azylových domech obvykle naplněna, a čekací lhůta bývá dlouhá.

Sdružení azylových domů se z uvedených důvodů připojuje k výzvě k systémovému řešení vzniklé situace zásahem do příslušného právního předpisu, nejlépe ve zrychlené legislativní proceduře.

Výbor Sdružení azylových domů v ČR

V Ostravě dne 20. 6. 2015